Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.03.1997, sp. zn. 2 Tvno 9/97, ECLI:CZ:NS:1997:2.TVNO.9.1997.1

Číslo: 47/1998

Právní věta: V řízení o stížnosti obviněného proti usnesení o prodloužení vazby je rozsah přezkumné povinnosti nadřízeného soudu vymezen ustanovením § 147 tr. ř.Proto soud v tomto řízení přezkoumá pouze správnost výroku uvedeného usnesení a řízení, které tomuto usnesení předcházelo. Není oprávněn přezkoumávat zákonnost a odůvodněnost dřívějších pravomocných rozhodnutí ve věci, jimiž byla u tohoto obviněného prodloužena doba trvání vazby.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.03.1997

Spisová značka: 2 Tvno 9/97

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vazba

Předpisy: 141/1961 Sb. § 147

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47

V řízení o stížnosti obviněného proti usnesení o prodloužení vazby je rozsah přezkumné povinnosti nadřízeného soudu vymezen ustanovením § 147 tr. ř.

Proto soud v tomto řízení přezkoumá pouze správnost výroku uvedeného usnesení a řízení, které tomuto usnesení předcházelo. Není oprávněn přezkoumávat zákonnost a odůvodněnost dřívějších pravomocných rozhodnutí ve věci, jimiž byla u tohoto obviněného prodloužena doba trvání vazby.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 3. 1997 sp. zn. 2 Tvno 9/97)

Nejvyšší soud zamítl stížnost obviněného proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 2. 1997 sp. zn. 4 Ntv 5/97.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením rozhodl Vrchní soud v Praze podle § 71 odst. 3 tr. ř. o prodloužení vazby obviněného K. F. do 25. 5. 1997.

Proti usnesení podal obviněný K. F. včas stížnost, kterou se domáhal zrušení napadeného usnesení a propuštění z vazby na svobodu. Podle tvrzení stěžovatele nebyly splněny zákonné podmínky pro prodloužení vazby stanovené v § 71 odst. 3 tr. ř., neboť vazba v samotném přípravném řízení nesmí přesáhnout délku dvou let. Dále pak obviněný namítl, že návrh na prodloužení vazby nebyl podán ve stanovené lhůtě třiceti dnů před skončením dvouleté vazby. Navíc v přípravném řízení bylo vydáno několik rozhodnutí o prodloužení vazby v rozporu se zákonem, neboť příslušné návrhy na prodloužení byly podány opožděně a rovněž tak o některých z nich nebylo včas rozhodnuto. Dále se domáhal toho, aby Nejvyšší soud přezkoumal celé přípravné řízení z hlediska dodržování zákona. V závěru své stížnosti obviněný též zdůraznil, že u něj nejsou dány důvody vazby uváděné v napadeném usnesení.

Nejvyšší soud přezkoumal ve shodě s ustanovením § 147 odst. 1 tr. ř. výrok napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost není důvodná.

Proti obviněnému K. F. je vedeno trestní stíhání pro trestný čin zkrácení daně, poplatků a podobné dávky podle § 148 odst. 1, 3 tr. zák., jímž měl zkrátit Českou republiku o daň v částce přes sto milionů korun. Obviněný byl vzat do vazby usnesením soudce Okresního soudu Plzeň-město ze dne 25. 2. 1995 sp. zn. Nt 79/95 z důvodů uvedených v ustanovení § 67 písm. a), b), c) tr. ř. Obviněný byl dne 24. 2. 1995 ve 23.00 hod. zajištěn podle § 14 odst. 1 písm. e) zák. č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění, a dne 25. 2. 1995 v 11.25 došlo k jeho zadržení podle trestního řádu. Naposledy byla doba trvání vazby obviněného K. F. prodloužena usnesením Okresního soudu Plzeň-město ze dne 22. 1. 1997 sp. zn. Nt 609/97 do 25. 2. 1997. V průběhu trestního stíhání se držení obviněného K. F. ve vazbě ustálilo na důvodech uvedených v ustanovení § 67 písm. a), b) tr. ř. Dne 6. 2. 1997 byl Vrchnímu soudu v Praze doručen návrh vrchního státního zástupce v Praze na prodloužení vazební lhůty do 25. 5. 1997 a napadeným usnesením bylo návrhu vyhověno.

Podle § 71 odst. 3 tr. ř. platí, že vazba v řízení před soudem spolu s vazbou v přípravném řízení nesmí trvat déle než dva roky. Pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního řízení, může o dalším trvání vazby na nezbytně nutnou dobu rozhodnout vrchní soud.

Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 5 tr. ř. návrh na prodloužení lhůty trvání vazby podle odst. 3 podává v přípravném řízení vrchní státní zástupce.

Podle § 71 odst. 6 tr. ř. je tento návrh nutno doručit soudu (tj. vrchnímu soudu – § 71 odst. 3 tr. ř.) nejpozději 15 dnů před skončením příslušné lhůty.

Z obsahu spisu vyplývá, že návrh na prodloužení vazby obviněného K. F. byl podán v souladu s výše citovanými ustanoveními zákona. Návrh byl podán u Vrchního soudu v Praze 6. 2. 1997 osobou k tomu oprávněnou, tj. příslušným vrchním státním zástupcem, a zcela jednoznačně v patnáctidenní lhůtě stanovené zákonem. Ustanovení § 71 odst. 3 tr. ř. nepochybně připouští, aby k prodloužení vazební lhůty nad dva roky došlo již v podmínkách přípravného řízení.

S ohledem na splnění výše uvedených formálních podmínek pro postup podle § 71 odst. 3 tr. ř. mohl Nejvyšší soud přistoupit k posouzení věcné správnosti napadeného usnesení.

V tomto směru se Nejvyšší soud především ztotožnil se závěry vrchního soudu o existenci důvodů vazby u obviněného K. F. ve smyslu ustanovení § 67 písm. a), b) tr. ř. tak, jak jsou v napadeném usnesení podrobně a přesvědčivě vyloženy. Na tyto správné závěry lze v podstatě jen odkázat. Přitom je třeba zdůraznit, že obviněný K. F. se měl dopustit trestné činnosti, za kterou je zcela vážně ohrožen uložením vysokého trestu odnětí svobody, a to s ohledem na její rozsah, délku doby páchání

a výši škodlivých následků. Tyto konkrétní okolnosti posuzované trestné činnosti s přihlédnutím k tomu, že obviněný je cizím státním občanem a navíc má být trestně stíhán i ve svém domovském státě, a to dokonce pro trestnou činnost podobné povahy, zcela přesvědčivě odůvodňují obavy naznačené v ustanovení § 67 písm. a) tr. ř. Vrchní soud rovněž dostatečně odůvodnil obavy z koluzního jednání obviněného ve smyslu ustanovení § 67 písm. b) tr. ř. V tomto směru správně poukázal na charakter stíhané trestné činnosti, včetně potřeby vyslechnout značný počet osob, jejichž výpovědi by mohly být ovlivňovány obviněným K. F. v případě jeho propuštění na svobodu.

Existence některého z důvodů vazby je pouze základním předpokladem prodloužení vazební lhůty postupem podle § 71 odst. 3 tr. ř. Podle přesvědčení Nejvyššího soudu jsou u obviněného K. F. splněny i další výše již uvedené zákonné podmínky pro prodloužení vazby nad lhůtu dvou let. I v tomto ohledu se Nejvyšší soud ztotožnil se závěry napadeného usnesení.

Není pochybností o tom, že trestní stíhání obviněného K. F. nebylo možné skončit pro obtížnost věci, která vyplývá zejména z její povahy, z obsáhlosti trestné činnosti a složitostí jejího dokazování. Nebyly přitom zjištěny žádné významnější průtahy v řízení, které by byly způsobeny orgány činnými v trestním řízení. Pokud by byl obviněný propuštěn na svobodu, je zcela reálné nebezpečí, že by uprchl nebo se skrýval a přinejmenším tak podstatně ztížil dosažení účelu trestního řízení ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 tr. ř., a to především s ohledem na výši trestu, který mu hrozí.

Prodloužení vazby obviněného K. F. do 25. 5. 1997 odpovídá požadavkům zákona. Doba do 25. 5. 1997 se jeví nezbytně nutnou ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 tr. ř. s ohledem jak na povahu posuzované trestné věci, tak na současné procesní stadium, v němž se trestní stíhání nachází.

K námitce obviněného ohledně nezákonnosti předchozích rozhodnutí o trvání jeho vazby, případě jeho požadavek na přezkoumání celého přípravného řízení, je třeba uvést, že v řízení o stížnosti proti usnesení o prodloužení vazby podle § 71 odst. 3 tr. ř. má Nejvyšší soud postavení nadřízeného orgánu ve smyslu ustanovení § 146 odst. 2 písm. c) a § 147 odst. 1 tr. ř. Podle § 147 odst. 1 tr. ř. je Nejvyšší soud v tomto řízení povinen přezkoumat jak správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, tak řízení předcházející napadenému usnesení (tzv. revizní princip, omezený pak v ustanovení § 147 odst. 2 tr. ř.). Na základě výše uvedených zásad je Nejvyšší soud v tomto řízení oprávněn se zabývat toliko výrokem napadeného usnesení (tj. v posuzované věci rozhodnutím o prodloužení vazby obviněného K. F. do 25. 5. 1997) a řízením, které tomuto výroku předcházelo. Toto řízení se odvíjí od podání návrhu na prodloužení vazební lhůty příslušným orgánem ve smyslu výše již uvedeného § 71 odst. 5, 6 tr. ř. Jinak řečeno, Nejvyšší soud je povinen přezkoumat, zda byl řádně a včas podán návrh na prodloužení vazby, zda řízení o tomto návrhu bylo provedeno v souladu se zákonem (kupř. zda bylo rozhodováno ve správném složení soudu, zda nerozhodoval vyloučený soudce, apod.) a zda při existenci některého z důvodů vazby jsou také splněny podmínky předpokládané ustanovením § 71 odst. 3, větou druhou, tr. ř. Již výše bylo rozvedeno, že návrh na prodloužení vazební lhůty byl v této věci podán v naprostém souladu s požadavky zákona. Rovněž nebylo zjištěno žádné procesní pochybení v postupu Vrchního soudu v Praze při projednání a rozhodování o tomto návrhu. Výše bylo již vyloženo, na základě jakých skutečností dospěl Nejvyšší soud k závěru, že napadené usnesení je věcně správné a odpovídající ustanovení § 71 odst. 3 tr. ř., pokud došlo k prodloužení vazby obviněného K. F. do 25. 5. 1997. Nejvyššímu soudu v žádném případě nepřísluší v řízení o stížnosti proti usnesení o prodloužení vazby podle § 71 odst. 3 tr. ř. posuzovat či přezkoumávat zákonnost pravomocných rozhodnutí předcházejících řízení o podaném návrhu na prodloužení vazby nad lhůtu dvou let. Už vůbec nepatří do pravomoci Nejvyššího soudu přezkoumat celé přípravné řízení, jak se toho obviněný domáhá. Rozsah přezkumné povinnosti Nejvyššího soudu je vymezen ustanovením § 147 tr. ř. ve výše uvedeném smyslu. Obdobné závěry platí i pro postup soudu druhého stupně v řízení o stížnosti proti prodloužení vazby podle § 71 odst. 2 tr. ř.

Na základě všech těchto skutečností dospěl Nejvyšší soud k závěru, že stížnosti obviněného K. F. nelze vyhovět, a proto ji podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodnou zamítl.